

ДУРБИСТУ

ВКП(б) Комі Обкомлөн, Комі Авт. Обл. Исполкомлөн да Обпрофсоветлөн гәзет

№ 222 (2259)

Пекнича, нојабр 15 лун, 1929 во.

№ 222 (2259)

Кыпөдны улысань ас крїтіка, паскөдны сїјөс став ужын.

Мїжан областувса парторганизаціяын аскрїтіка паскөдөм оз-на лучка мун. Аскрїтіка мїжан кыптывлө сөмын кадыскад, абу быдлуңа мог. Ондә жонжыкасө мундө улысань (дај сїјө-на зев тырмытөм), улысань абу-на кыпөдөма. ОК да ОКК-лөн октябрса пленум шуис: „партїја пышса демократїја да аскрїтіка паскөдөм абу-на колана выїын. Аскрїтіка ондә-на абу лөбма нелучкїјаскөд вермасан торїөн да јөзөс нелучкїјаскөд вермасөм вылө кыскан метөдөн... Кымынкө јачејка ЦК-лыс шыөдчөмсө аскрїтіка паскөдөм јылыс бөстөмадө сөмын төд вылө“.

Партїјаын вескыдывыв кежыяслы оз во өблөмвыланьс најөс партїјаөн крїтїкујөмыс да өрнө кыпөдөны аскрїтікасыс өновчөм јылыс. Најө көсөјөнү куөдны аскрїтіка. Партїја налы во чакыв сетө: јешщө чорыда, пыдө, болшевик ногөн паскөдны аскрїтіка, аскрїтікаөн вермасны вескыдывыв кежөмјаскөд мїжан партїјаын.

Мїжан парторганизаціяын өткымын партјачејкајас „полөны“ аскрїтіка паскөдөмыс а пышканыс дај ужалыс јөз воңын. Өткымын партјачејкајас нароснө гуалөны аскрїтікасы, мед нелучкїјасыс ез петны ердө. (Шҗојнаты, Помөсдін), вома-лөны крїтїкујөмыс. Партїја шуө, аскрїтіка „не звїрая на лица“, а өткымын партјачејка пөдтөны сїјөс (ОК, Обфо).

Аскрїтіка вылө вїдөдөны весөкофа. Шуам, мїжан гәзетын вөлі печатәјтөма Обисполкомын Мајеговадн аскрїтіка пөдтөм јылыс. Обфоса Мартынов јорт јылыс. Колө өскө вөлі партјачејкајасыс, месткомјасыс асланыс собраннө вылын сорнїтны сы јылыс көт гәзетас петөм бө-

рын-нын, кыңи воңдө кежлө паскөдны аскрїтікасыс сені, а сені кївыл ез керны. Сені важ моз аскрїтікаыс шөјтчө.

Аскрїтіка паскөдтөмла і вермїсны лоны сецөм гырыс нелучкїјас мїжан ужын, шуам, обфоса налоговөј апаратын ужалысјаслөн частнїјаскөд јїтчөм, уна өіктын классөвөј вїчә угөм, бюрократизм, волокїта.

Паскыда, большевикјас-ногөн чорыда колө став ужын нуөдны аскрїтіка. Аскрїтікаыс мед сөтөмөн сөгө вөлі став вїган ің-јассө государство апаратыс.

Мед өскө паскөдны аскрїтіка ужалыс јөз воңын, оз ков повны петкөдны јөз өін воңдө асыным став ужнымөс. Колө јона ловчөдны производственнөј совещаннөјас, щөкыдјыка асланым уж јылыс вїставлыны профсојузса месткомјас, ужалыс крестана собраннөјас вылын, стөнө өшөдан гәзетјасын гїжалөмөн, логкөј кавалерїја сөдтөмөн, сїңи воңдө. Колө вөчны сїңи, мед робөчөјјас да ужалыс крестана мїжан ужөн төдмасөмөн, нелучкїјасө іңдалөмөн, нелучкїјасө бырөдны отсалөмөн щөщ күтїсны чувствүјтны кывычөм бұра став уж мунөмас. Јона паскөдны сөтсїалїстїческөј өрђысөм.

Классөвөј врагјас аскрїтіка лозунг улө щөбөдөм зїлыны кутасы „крїтїкујтны“ Советвластөс, сылыс аппарат төчөм став сїстемасө. Нальсө „аскрїтікатө“ колө чорыда вештыны. Оз ков вунөдны—партїјалөн аскрїтіка лозунг абу Советвластөс өмөлтөдөм вылө, а сїјөс јонмөдөм вылө, абу сөтсїалїзм төчөмсө падмөдөм вылө, а сїјөс өдәдөдөм вылө. Сы-вөсна колө јона ку-жөмөн паскөдны аскрїтікатө, не леңны сы улө щөбөдөм нуну лөк ужсө кулақјасыс да подкулачнїјасыс.

„Чорыда вермасны вескыдывыв кежысјаскөд“.

Мөскуа. Ташкентсань, Мінскань, Харьковань Кїјевсань, Тїфлісань да мукөд карјасань воөны телеграммајас карса партїјнөј актїв да өбшөј собраннөјасөн вескыдывыв кежыс опозїтїонерјасыс борја фрактїоннөј выступленьнөјас куа шуөмјас. Собраннөјас вылын прїмїталөмадө ташөм резолүтсїјајас: көт өскө олөмыс петкөдлїс-нын,—вескыдывыв кежыс-јаслөн вїсталөмыс абу вескыд, најө век-на важ-моз чорыда

дорјөны асыныс өшыбкәјассө. Политїческөј банкротїтчөмыс на-лөн тыдовтчїс ставнас, сөмын најө јешщө чорыда услаөбны партїја вылө. Резолүтсїјајасын корөны прїмїтны чорыд мера вескыдывыв кежысјаскөд вермасөм куа да вїсталөны. мїј оз леңны некөдөс торкны лөнїнскөј једїнствөсө ВКП(б) рајјасыс. Резоүтсїјајасын корөны вештыны политбүроуөс Бухарїнөс дај мукөдөс, кодї сы сөр-жө мунө.

Кооператївнөј организатсїјајасы колө жонжыка отсавны пемыдлуңкөд воңасын.

РСФСР-са СНК щөктїс кооператївнөј организатсїјајасы чорыда отсавны пемыдлуң бырөдөмын рађю да кїно паскөдөмөн өіктјасын. Медвоңда тајө ужын колө пуктыны мог пыд-өі өтува өіктса өвмөсын ра-діофікатсїја да кїнофікатсїја нуөдөм. Јона-жө ковмас вїдө-лыны і кооператсїја уж ратсїо-нальїзүјтөм вылө. Колө сув-

төдны кок јылас став кооператївнөј актївсө тырмытөмторјаскөд, нелучкїторјаскөд, сөм лө-тајтөмјаскөд воңасын вылө. Сөтсїалїстїческөј өрђысөм колө бергөдны кооператївнөј ап-парат, ужсө бурмөдөм вылө.

Колө чорыда воңасын про-мышленнөј төварјас вылө дон лептөмкөд.

Есмонд Овї—англїјаса посол Мөскуаын.

Лондон. Англїјаса посолөн Мөскуаө пуктїсны Есмонд Овї-өс. Борја каднас Овїјыс вөлі англїјаса посланнїкын Мексїкаын.

Белогвардөејечјас Польшалы шпіоналөны.

Берлін. Данцігса судын тајө луңјаснас вїдлалїсны фелө рөч өмігрант Белскөјлыс. Фелөсө вїдлалгөн тыдовтчїс: өтїкө—Белскөј польскөј разведкаын служїтөма, мөдкө польшаса дїпломатїческөј представїтельстводан-цігын организүјтө СССР-лы, сїң-жө-ї Германїјалы паныда шпіонаж.

6% уңжык план сертї.

Мөскуа. Фернотрест тувсов көчә улө араныс гөріс 659 сурс 840 гектар, лїбө 6%-өн уңжык план сертї.

Мїжан заводјас ыжтанас панјөны јевропаса заводјасөс.

Мөскуа. Мї стрөітам гырыс фабрїкјас да заводјас, кущөм-јас Јевропаын да Амерїкаын сөмын өткымын. Рытывыв Јевропаын меднїжыд чугун кїстан заводыс онас вөчө 1 мїллон 400 сурс тонна чугун. Мї стрөі-там магнїтогорскөј завод, кодї кутас сетны 1 мїллон 100 сурс тонна. Фержїнскөј нїма завод выльмөдөм бөрас вїт воа план помагөй кежлө кутас сетны 1 м. 400 сурс тонна. Онї мунө өрнө чугун кїстөмсө танї паскөдны кык мїллон тоннаө. Мїжан заводјас лөасын медгырыс за-водјасөн Јевропаын, неуна ічөт-жыккө лөбны сөмын амерїкаса заводјас дінын. Вїңму өвмөсын ужалан машинајас стрөітөмөн мї өрђам-нын Јевропаөс да Амерї-

Нанкїнса да Фын-Ју-Ган војска кост војна чорзө. Кодыс кодсө венө?

Шанхәј. Офітсїалнөј јуөрјас сертї, бытөкө нанкїнса војска вермїсны вїңны Мінсань дај на-ступајтөны Тенфынлань. Амерї-каса гәзетын гїжөны зїк мөд-тор. Гомїңчунь отрадјас-пө ез сөмын Мінсань бөстны, а бөс-тїсны щөщ Јучжоу діныс мөд кар. Вїсталөны, Тенфынтө-пө нанкїнса војскалы лөб өөкыд

бөстнысө. Фын-Ју-Ганлөн тајө рајонас вајөдөма 100 сурса војс-ка. Өткымын частјас нанкїн-са војскаыс, кывөө, вужалїсны Фын-Ју-Ган дор. Чан-Кәј-Шї фронт вылыс мунїс Ханкөуө, сөмын тајө јөзөс гуөбөн вїдө-ны. Та сертї сөрнїтөны, поло-жөннөыс-пө сылөн јона өмөл.

АРЕСУЈТАЛӨНЫ ДЕМОНСТРАТСІЈА ВӨЧӨМЫС.

Вена. Будапештын пөлітса арестүјтїс нөл том робөчөјөс. Најөс мыждөны октябрса ре-волүтсїјасд каңтылан луно ком-мунїстїческөј демонстрацїја организүјтөмыс. Пөлітса шуө, најө-пө керка стөнјасө өшлө-мадө гїжөдјас: „вөчны СССР-са ужалысјас моз“.

Октябрса револүтсїја каң-тылөм куа демонстрацїја ну-өдөмыс Бухарестын (Румынїја) арестүјтїсны 34 робөчөјөс. 29-сө леңїсны бөр, а мукөд вїт-сө мыждөны властјасы паньд сувтөмыс да пөліческөјјасөс нөјтөмыс. Мыжданајасөс вајїс-ны суд вылас кандалө дорө-мөн. Тајө скөрмөдїс ставсө, кө-дї вөлі воөма суд вылас. Најө протестүјтөм куа кандалјасөс суд вылас бөстїсны. Мукөд кар-јасын сїң-жө арестүјталїсны та-јө торјыс мыждөм куа да лө-өбөчөны судїтны.

САСШ-са ужалыс јөз паныд сувтөны венгрїјаса фашистјасы.

Нју-Йорк. САСШ-ын быд карын мунөны демонстрацїја-јас венгрїјаса турмајасын чо-рыд режімлы паньд мунөм ку-ча. Нју-Йоркын да Клівлендын скөрмөм демонстрантјас мунїс-ны венгрїјаса консулство керка дінтї. Клівлендын демонстрант-јас вылө увкөдчїс коннөј пө-літса. Собраннөјас вылын быд-лаын прїмїталїсны резолүтсїја-јас, медым леңїсны турмајас-зыс политїческөј уж нуөдөмыс пукөдан јөзсө.

Кулак Самтомовөс чөвтөм бөрын ыбын вөрлөжөм өдзїс.

Комсомольчјас өдзөдісны вөрлөжөмсө. Сапөгјас учвөрпромхоз оз сетав.

Ыбса учвөрпромхозны сетөма за-даннө таво кежлө леңны 202296 кер (94442 куб. метр), шпал 140 сурс, 2000 пропса да 15.000 куб. метр пес. Вөр керкајас, ларкөјас да гөрд пель-өс-јас уңжыкөс вөчөма-нын, сөмын абу-на-жө ставсө. Вөр тујјас вөчөм пома-лөма-нын, вөчөма 8 километр куа јїту, сы куа-жө балочнөј туј да мукөдыс прөстөј тујјас. Планшө шүө сертї уч-вөрпромхознї журалыс Попов нөшта көсөј вөчны јїтуј 9 километр куа.

Октябрн-кө Ыбса учпромхоз кыс-өб вөлі бөрын, өнї сїјө мунө јона во-ңын. Медалөма 845 кервөчөнос, 173 кыскасыс да сымда-жө вөв, 66 шпал лөсыөс. Онї ужалөны вөрын 298 мөрт. Најө вөчөмадө 47.884 кер (23,5% во-өа заданнө діно) да 3453 шпальнөј чурак; декабрса планө-нын вужыштө-мадө. Бұра ужалөмыс кыпалїс кулак Самтомовөс заведүјүщөјөс чөвтөм бөрын. Пөс да пропса көсөјөнү вөчны ставсө нывбаба вынө.

Учпромхозлөн өм аслас обөз 37 вөлыс. Вөвјасөбө дөчөртөны бұра, вөв-јас луныс-лун шаньоны. Олөны гїд-нанын, зөр, турун да іңас өм тырмы-мөн. Сојјасөс даөтөмадө. Сөмын оз-на тырмы сїјөсавод. Ас обөзөн кыс казысјасө бооталөны батрақјасдө да вөвтөм гөла олыс крестана чөладөс. Октябр төлыс заводїтнөдн зөв өк-кыда вөлі крестанас лыбөны вөрө

кајөм вылө. Комсомол јачејка чукөрт-тас асыс собраннө, лун-мөб мыөтї чукөртас төм јөзөс сортовөј вөчыс-јасыс конферентсїја вылө. Сөні ко-тыртїсны бригада. Бригадө гїжөісны 17 комсомольч да 13 беспартїјнөј том мөрт, тајө бригаданыс аскїнас-жө кәјтө вөрө. Бригада бөрсө щөщ вөрысны гө-ла да шөркөдөма олыс крөстана.

Вїңму да вөр бердын ужалыс проф-сојузлөн рабөчком вөр вөчөм куа жөл абу-на бергөдлөма. Комсомол јачејкалөн собраннө шуліс гөртө ко-лыс комсомольчјасы нөшта органи-зүјтны бригадајас да артельјас. Сөмын-тај нїнөм абу вөчөмадө.

ВКП(б) јачејка оз-жө нїнөм вөч, секретарыс кысқө јөзсө јуөмө.

Ме нуөдї сөрнї өтї кер вөчыкөд **Самтомовкөд.** Н. Ј. Самтомов, гөл крөстаннї пї, вїсталө со мыј: — Мї сөрнїтчөмөн кәјім өтувужав-ны І.с. Колөговкөд комсомол ударнөј бригада бөрсө. Ужалмн бригадөкөд өтї феланка вылын, уалїм, олїм ортка керкаын. Мї ужалмн да кыкөн вөчїм 299 кер. Мїжанлы зөв өблөм вылө во-їс өтува бригада уңыс, олөмыс да сө-јөмыс. Өскө артель-кө котыртнї, сөкї лөчө овны вөрын төвбнд да коккїа вөчны 600 керјөн мөрт вылө. Сөмын артельсө котыртнї мөнам өтнөмлөн өбсөј оз сүдөны, а отсөг вїдчыны ыкөны.

Тавоса сортвөј вөчөм јона бур, до-ныс бұра ужалөмөн воө, феланка вы-лын сојанјуан прөдуктајас да төвар ларкөјасын тырмымөн, өм пыван, во-өны гәзет, нїгајас, өм лыфөысаннї—гөрд пельсө, керкајас гырыөсө, бурөс да шоньдөс, абу щөскнд, ташөм кер-каад көт пыр өв.

Самтомов вїсталө і өмөлтөрјас: прїомщїкјас оз тырмыны да зөв дыр-өн оз прїнїмәјтны вөчөм вөрсө. Кер-кајасас стөрөжјас абуөс, аслыным лөб пес вөчны да пач лөмтыны. Јона өскө бур өтув сојны, јуны, сөмын нїнөм абу, кїпјатїннї, сојан луан өбшөј ко-төл абу. Со бригада шајсө да сојан-сө лүө вөдрөјасын, а рокөс лөбны көшјасын. Тајө тырмытөмторјасө-кө бырөдан, робөчөјјас сојны-јуны кутас-ны өтвылыс.

Уна медасыс робөчөј вөрө өнї оз кәјны көм абутөмла, Учвөрпромхозын өскө өм сапөгјас выл да важ гөз сө кымын, сөмын сїјө робөчөјјасыс оз ву-зав, оз сет. Заведүјүщөј Попов шуө; „мї сапөгјасөс вїчөм тулыс кежлө, пурјасөг да вөр кылөдїг кежлө“.

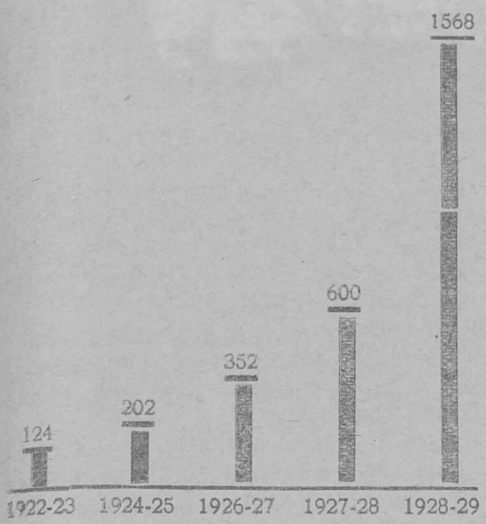
Производственнөј совещаннөјас нуөдөмјалы абу-на некөд мөвпышт-лөма. Сактываркаса вөрпромхоз дїректор Стөнін щөктөм сертї Ыбса учвөр-промхозн заведүјтүө Попов сетас распоряженнө пажгаса уполномочен-нөјлы вөр вөчөмсө торјөн кыскалө-мыс зїкөч дүгөдны (заготовку у пня), өгө-пө верөм чукөртныс-да. Пажгәсө медаөмадө вөр вөчны 480 мөрт. Тајөс-кө дүгөдан, фөрт мыјкө-мында мунас-ны Уралдө пес вөчны. Унабн-нын гїж-валөмадө. Ме ногөс ташөм өнбө өз туј.

С. Стартсөв.

Ю З Г И Н В О З О.

РКІ-са норасан бјуролон 1928-29 вога уж.

Норасом лыдыс норасан бјуро вое воё пыр отаро со-до. Сјџ сөдөмсө поџо петкөд-лыны со кушом ногон.

Медса јонасө нодасоны, ферт, крестана (мијан област өни крестанскөј-на), севага служба (најө јонжыка төдөны норасан инјассө), на бөрү учреждение-јас, робочөјјас (омбла на робочөјјас норасө) да нетрудөвөј јөз. Став норасом пөсыс крестанасаг воис 808 норасом, службајасан—410 норасом, учреждение-јасан—243, робочөј-јасан—80, нетрудөвөј јөзсан—27 норасом.

Медса јона норасом локтө областувса учреждение-јас выдө—437 норасом, севага сельсөвет-јас выдө (воџа ногон—вик-јас выдө)—379 норасом, вөрлеџан-вөрвөчан аппарат выдө—166 норасом, Сотстрах да Сөбез выдө—165 норасом, суд-јас выдө—113, кооператив-јас выдө—95, мукөд выдө—213 норасом.

Бјурократаломыс да мөстөма ужалыс јөз выдө виџөдөмыс волис 434 норасом, лүчки ладнө көџајство пуктытөмыс 97 норасом да сјџи воџө. Уна локтө сөщөм норасом, код-јас сертө ми мөгмөдны огө вермө: нан норма сөталөм, правасө лышөтөм, ыжыда налог пуктөм, му-вөј јуклөм. Севага уна воө норасом-јас, код-јас сөщө разрешитны сельсөвет бердса РКІ сектсјаан, РКІ-бердса РКІ сектсјаан да сјџ воџө. 355 норасом сөтөма мукөд учреждение-јасө, 262 норасом сертө норасө-јасө абу мөгмөдөма, абу норасөмыс сбыл да.

Норасан бјуроөс медса јона төдөны Сиктывдин районн да Сиктывкарин, омблжыка јујас Јылын (Лөкчим, Висер, Удора), вывти омбла төдөны Ізвыин да Печераин.

Во чөжөн уж вылыс вөтлөма 28 норасом куџа, судө сөтөма 20 норасом куџа, выговор-

јас сөтөма 70 норасом куџа.

Норасан бјуро бердын лыдысө 70 доброволец, 18 лөкөкөј кавалерист да 12 робочөј засөдатөль. Сыыс кыңчө емө сөктсјајас район-јасын, сикт-јасын, сөмын најө зөв-на омбла отсасөны, немтор-на өнөџ некушөм прамөј уж оз тыдав?

Массөвөј уж абу-на-жө лүчки пуктөма. Робочөј засөдатөль-јас чукөртчылөмаө 26-ыс, вид-лалөмаө 115 норасом. Воџө кежлө колө уңжыкыс најөс чукөртлыны. Во гөгөрөн вөлөма сөмын 4 налог, вөчлөма 2 доклад норасан бјуро уж јылыс. Тајө, ферт, вывти еџа.

Чөважөн ОКК-лөн президөум кывзис уж пуктөмсө норасан бјуролыс да шуис воџө кежлө:

1) сетны ОКК-са шлен-јаслы нагузка РКІ-са активкөд ужсө лөсөдны, 2) робочөј засөдатөль-јас чукөртлыны вит лунмыот өтчыд—еџа выдө, чукөртчылөм-јасө вөчавны клуб-јасын, завод-јасын, учреждение-јасын, активсө (добровольч-јас, кавалерист-јас) чукөртлыны быд төлыс өтчыд. 3) Мөздыны норасан бјуролыс робөтнөк-јасөс быдсама пөлөс партнагузкаыс, лыффыны налыс норасан бјуро куџаыс массөвөј ужсө колана партнагузкаын. 4) Буржыка сувтөдны ужсө „Југид туй“ бердса бјуро расследован-нөблыс, јонжыка воџө кежлө сетны индөд-јас, частөжык чукөртчыллыны РКІ-са, прокуратура-са да „Југид туй“ са представитөль-јаслы, сөрнитлыны уж пуктөм јывыс. 5) Воџө кежлө сөщөм норасом-јасөс, код-јас сөщө мөгмөдны сиктын да районын, мөдөд авны мөгмөдөм выдө-иктса да районувса сөктсјајас-лы. Јуөртны ужалыс јөзөс та куџа өиктса да районувса сөктсјајас пыр. Јуөртны ужалыс јөзөс став област паста—нан норма сөтөмыс колө норасны нан комөсөј-јаслы, ыжыд вот пуктөмыс норасны налогөвөј комөсөј-јаслы, правасө лышөтөм јылыс обжалуитны избөратөльнөј комөсөј-јасөс. 6) Медым норасө-јасөс регидөнжык мөгмөдөвны, јонжыка кыскыны расследовательскөј фелө дөрө ужалыс јөзөс. 7) Воџө кежлө сувтөдны учөт норасө-јасыс-лы классовөт сертө (код-јас јонжыкасө норасөны крестана пөвсөыс: гөл јөз, шөркөд-фема олыс, кулак-јас да мыј ради норасөны, код выдө).

Јонжыка норасан бјуро уж сертө гжыны „Југид туй“ (јөз өин воџө). **Правдөист.**

КЕЖӨ! ПОШТА МУНӨ.

Миртуй вывти мунгөн сетне і пов-дыр-өш пошта оз талав. Зөв-на бура комыта, кыңчө ме өтчыд сурлө пошта улад. Лөм вөлөкыны, карө летчигөн фугут кутис кывын гөлөс: „Көжө! пошта мунө“. Гөлөс кутис матөмыны і матөмыны. „Көжө“, „көжө“, „көжө!“

Ме ескө зөла-жө көсөј поштамды туй востыны да кыңчө ег уџт. Поштамд менөм напросөмтө өз виџөд. Дрөг саркытис. Кватөчтө да дод от-вөдөј абу. Торпыргсө өтлаб суркна-лөмөн воі карад көнөркөд. Мөдыс мөбөз төдны лөб.

Тајө вөлі важөн код-нын. Онө өлө-мыс век воџө мунө, бурмө, поштамд көнөкө нөшта-нын. Поштамд өдөј пакет-јастө новлөдлө. Кымын вөла-дөд-фаөс дара талавлө-а?...

Өтө фелө куџа сиктывкарса на-роднөј суд-фа мөдөдөс пошта пыр јуөр лөсавөдө нојабр 2-д лунө. Суд засе-дан-нөсө сы куџа вөлі назначтөма нојабр 11-д лунө, өкмыс час кежлө. Корөно-јас (сторона-јас) воисны, а өт-өчтөк лөсавөдөг абу. Телефон-өн јуалөм да сөваг шуисны, јуөрс-пө

мијанлы өз волы. Со-өд өни вөлөм мыј өдө-өч-нын поштамд вөтлө. Кујим кило-метр сөјө өкмыс лунөн абу вермөма вөјны јуөртө.

Кор воас сөтчө јуөрыс, ме ог төд, но та сертө уна вөла-дөд-фаөс на поштамды ковмас талавны кара-лөс-за-вөда туй костад.

К. М.

Щөктытөг, тыдалө, алыменттө оз мынты.

ВКП(б) Јөмдинса райком јуралыс Шарыгин јорт, велөдөчөма мөрт, быдтор гөгөрвөдө і быдөн, а кыңчө вот алы-менттө оз мынты, оз буракө, лыффын сјџөс коланаөн-да. Шарыгинлөн воџа бабамс велөдөчө Перымын агрономө, гортас, Палө, колөма чөлаф Шары-гин помыс, виџөны најөс гортсас маммыслөн мөд во-нын, маммыслө велөдөчөгөд зөв өкмын виџөнтө ас өина-да. Чөлафдылы сөнө некушөм вөспө-таньнө оз сөтны, да мыј і вермасны сөтныд фөревнаад, а кор чөлаф өи-над ај-маммы абуө, јөшөдө-нын. Ша-

Частөнөк-јас кшө колөма 40 сурс шајт.

Виџму вот пукталөмын чорыд индөд-јас места выдө абу вөлөма.

(Обфоса налогөвөј подөт-феллөн ужыс, налогөвөј подөт-фелса јуралыс-лөн чөстка кежлө докладөс).

Танө ковмас сувтлыны кың-чө мукөд обфоса подөт-фел-јас уж-ын нөлучик-јас выдө. Газөтын вөлі-нын статө-мөд вөталан ју-көдөв уж јылыс, да сөнө пет-көдлөма-нын вөлі классөвөј туй-вөч зүгөм карын да өиктын вө-талан ужын.

Классөвөј туйвөч зүгөм ме-дөса јонасө вермөма лоны со мыј вөсна: налогөвөј инспектор-јас—Обфө бердса, дај места-јас-выс-са—уж вылас виџөдлөмаө вывти нөбыд өөлөмөн, ужсө адөоны вөлөм сөмын нырувыс, тeryба вөрны самыс абу тырмылөма.

Налогинспектор-јас ортчөн олөны карын частнөк-јаскөд, сөмын оз төдны налыс вузаган оборөтсө. Кужөны вөлөм бөст-ны лыд выдө, нөкымын төвар нөбөан сөчөт-ас сертө. Пыдөжык абу виџөдлөмаө. Кушөма пас-калө рынок, сөдө төварөн ву-засөм, кымыныс бергөдчө во-нас төварыс—төдмавны абу вермөмаө. Сыктывкарса налог-инспектор-пукалөма ас кабинетас. Частнөк-јаслыс оборөтсө вөлөм вөыс-воө вөталөм улө пуктө өт-мөз-өтгыжа. 1926-27 воын ыжы-дө вөлөма оборөтыс, 1927-28, 1928-29 војасө бара-жө сјџө колөма.

Өтка ужалыс-јас, ескө гөгөр-вөлөмаө-нын 1928 воын (кыңчө вөталө Артемјев), абу-пө шан частнөк-јасөс вөталөм куџа, оз ставыс лыд выдө сур налөн тө-вар оборөт. Сөмын вөталан ју-көдүлын помсө куџа корөма-ө. Онө вөлісөтө каџалөмаө, 40 сурс шајт гөгөр 1926-27, 1927-28, 1928-29 војас вылын колө-ма чөптас частнөк-јаслы, 40 сурс шајт өөм ез пыр мијан бјудже-тө. Ферт, ескө налогөвөј под-

өтфел частнөк-јаслыс өни важсө пер-ө, да-өд өөкыд, сөч-нын сык-тывкарса налогинспектор абу вермылөма важыс став вөтсө кадөн пер-өны.

Бөстөм көт сөвага виџму вот. Кулак-јастө сиктад тор-өн вөта-лөм сертө бара-жө тыдалө өмө-ла индөд-јас налогөвөј подөт-фелсаг места-выс-са ужалыс-јас-лы да асланыс инспектор-јаслы. Сиктын вөсыда оз төдны, кодө кулак, кодө озыра олыс, кодөс колө тор-өн вөтавны—өк ма-төвоөмаө.

Со, налогинспектор Јерма-ков, выдөвөчө, регыд-на ужалө. Бура мөг-јаснас сјџөс оз төд-мөдны, тыдалө,—бөстөс-да А-јкатылаыс тор-өн вөталан 8 өв-мөс мөздөс тор-өн вөталөмыс высөан сөтөм кушөмкө индөд-јас сертө. Бөрас, ферт, каџа-ласны да мөд инспекторөс ыс-тасны. Вөлөмкө Ајкатылаын места высөа вөталан комөсөја абу вөсыда тор-өн вөталөма сөмын кык өвмөсөс да лөма тор-ја вөталөм улыс најөс мөз-дыны.

Артмыв-лөма-жө - і мөдарө: виџму вот сиктын пукталөны сиктөсөвет бердса вөталан комөсөја пыр, а налогинспектор Выборов Көрткөрөсө воас да өвмөсө сертө 5 өвмөсө вөталан комөсөја-төг тор-өн вөталас. Та-

шөм тор-јасыс петкөдлөны на-логөвөј аппаратлыс өмбла јит-чөмсө места-выс-са организатсја-јаскөд, а сы вөсна нөшта јон-жыка вермөны лоны ужад зүг-өб-јасыд, классөвөј туйвөчтө тор-өмыд. Воџө выдө быд уж-нуөдыс-лы места-выс-са органи-затсја-јаскөд ас ужнас ковмас чорыд-жыка јитчыны).

Тырмытөмөн, ферт, колө ин-дыны і со мыј: уна мөрт-на вөталан комөсөја шлен-јас пөыс да места-выс-са ужалыс-јас пөыс оз адөны частнөкөс, кулакөс, попөс. Најөс дөр-өјөны, зөбөны, көтө і бура төдөны, сылыс до-кодсө. Емө сөктсөвет-јас Көрт-көрөсөн, Мөрдөнын, Јөмдин-Ы-б-ын; танө абу адөмаө өтө ку-лакөс, тор-өн абу вөталөмаө вөсөг өтө өвмөсөс. Көщпомын налогинспектор-јас ныруланыс олө поп, оз мынты некушөм вот. Көщпома попөс өккөч вөш-төмаө; воџын вөлөма Виџнын да сөн кыңчө абу-жө вөтавлө-маө. Кодлы сурө танө судөн-ын фелөыс мытчөдлө, шөщ, ферт, і поплы.

Онө завод-өчисны-нын Обфө-ын аппарат вөсалан куџа робө-чөј брөгад-јас ужавны. Ми џа-там, најө пөдөсөнжык тыдов-тасны Обфө ужыс став нөлу-ч-кисө да классөвөј туйвөч тор-калөмсө.

АСКРӨКАЫД ТАҘИ ОЗ ПАҘКАВ.

Бура важөн-нын мијан заво-өчисны пабрөк-завод-јасын, сикт-јасын, учреждение-јасын петны өтөнө өшөдан газөт-јас. Најө вөыс воө сөдөсны, бурмисны. Стөнө өшөдан газөт-јас-пыр гө-жысө јона вермасисны вермасө-

ны нөлучик-јасөн, тырмытөм тор-јасөн быд ужын.

Онө нөшта-на чорыд-жык бө-стөсөны аскрөтика пыр петкөдны јөз өин воџө став өмөлсө заводөс, сиктыс, учреждение-ныс, ме ескө сөтсөлизм нога олөм течигөн еџа-жык вөліны торкыс-јас ужын, ме сјџө ужас паскыда верим кыскыны јөзсө.

Сөмын оз көс-өны өтөнө өшөдан газөт-алыс мөгсө быдөн сөчө гөгөрөны.

Обфөны, аскрөтика пөдгөм мөз көс-өны шөщ пөдтыны өтө-нө өшөдан газөт. Чөстка кеж-лө октөбр 31 лунө петан нөме-рын редколлегия лөзас Мөфанов јортлыс өчөтө записка. Сја запискасө Мөфанов јорт, обфоса нөналогөвөј подөт-фелын јура-лыс, ыстылөма Комөлсө Бөлых јортлы. Сјџө запискасө өтөнга-фөтө лөчисны волокөта петкөд-лөм мөгыс пример пөддө. Ад-зас Мөфанов јорт запискатө өтөнга-фөтө, јона скөрмас—кы-ңчө сјџөс лыгтөмаө таңкөн га-зөтө лөзны. Севага-өд гөжөмаө Бөлых-тө мөд вөчөн, Владимө-рөвич пөддө Васөл-јөвөчөн.

думөйтны Мөфанов дыр оз кут, гөжас чорыд вөчакыв. Пук-тас конвөртө пас-јас „срөчно“ да сөтас редколлегиялы.

Рөдколлегия зөв „стрөчнөј“ конвөрт вөстас да быдөн пов-зас. Кыңчө он повчы, кор мөрт-лөн гөжөма: „өтөнө өшөдан га-зөтө менө лыгтөмныд гөжыны волокөта вөчөсөн. Тајө абу вөс-кыд. Пыр-жө корө тајө нөме-рын лөзны менөым вөчакыв, а мыжа-јассө закон куџа мыжы-ны“. Ми танө индам өвөтор,—суднад повчөдлөыс Мөфанов ко-фөд газөтө гөжыс-јастө да рөд-коллегия-јастө уна-на ем. Мө-фановлы шөктам, көс-өкө кор-өны мыжаөс ме мөнас проку-ратура. Прокуратураб да РКІ-өс корам чорыд-жыка јитчыны рөдколлегия-јаскөд, төдмавны, оз-ө өтөнө өшөдан газөтө гө-жыс-лөн став гөжөмыс сур во-чакыв улө.

40 шајт да 39 ур-лөбө Кулөмдинса упрофбјуролөн да обстрахнассалөн шырөн-наөн вөрсөм.

Завөдөчис тајө фелөыс өк нөмторөыс. 1925-өд воын, јуө-төлысө, Кулөмдинса упрофбју-ро пуктөма өөмчөжан кассаө сөм. Кодлөн вөлөма сөмыс, ачыс пуктысөс оз төд. Кыкө, тај, сурөма да пуктөмаө-а.

1927 воын, март төлысын, Сотстрахкассаса уполномөчөн-нөјлыс рөскод-јассө вид-лөгөн комөсөја адзас: упрофбјурөса текушөј шөщө вылын өөмыд вөлөма Сөсстрахкассалөн. Прө-чөнтөс сөкө кежлө вөлөм кајө-ма-нын тајө сөмыд выдө 40 ш. 39 ур. Вөчасны сөкө акт да ыс-төс Обстрахкассаө.

Тасагө і завод-өчис шырөн-качөн вөрсөмдө, Страхкасса корө прөчөнт өөмтө, а упроф-бјуро корөө быдөма пөлөс пом-ка колөдны аслыс. Первөј вө-лө гөжөма Страхкассалы, өни-пө мијан өтө грөш абу да огө вер-мө мөдөдны, мөдыс сөмыс-пө

кассаөс вөлі пуктөма упрофбју-ролөн дај Страхкассаса упол-номөчөнчөдлөн да төдныс оз поџ, код өөм вылас прөчөнтөс воис,—гащө-пө асланыс сөм вы-лө-да, өпөшөтө-пө, буржык ло-ас. Страхкасса 1928-өд воџө гөжлөс Кулөмдинсө көк-јамысыс, да век нөнөм ез лыкмы. 1928-өд воџө сја лүчки төдмөлис да ад-зас—сөмыс сылөн вөлөма, сөк-кө прөчөнтөс сылөн.

Бара гөжасөм мөдөс. Упроф-бјуро век асөыс долө—кодлөн-ја-пө і сөмыс вөлі-да. Лоис шыа-ны Страхкассалы өтсөгла Об-профсөветө. Тајө вөлі январ төлысын, таво. Обпрофсөвет шуис, ме-пө шөктыны упрофбју-роөс мырдөн ог вермы, сјџө-пө аслас бјуджетөн олө. Сөкө Стра-хкасса шуис сөтны фелөсө судө. Обпрөфсөветлыс судө сөтөмыд мөстөм кажитчөс да упрофбјуро-лы сөтас сөвет судтө кыскаөм до-ныс мынтыны. Пыдысан ышлов-чөс упрофбјуро, мыј вөчны? Сөт-ны, не сөтны? Вај-жө кос-өјөдө сөтны. Көс-өјөс. Сөм-пө өни мијан лөі, мынтам тајө төлыс-нас-жө. Тајө вөлі февраль тө-лысө.

Сысан колө уна лун, уна вөжөн, уна төлыс, а упрофбјуро өни-на ыстө 43 ш. 39 уртө. Страхкассанын кујлө 49 лөст бө-ка волокөта матушка, ыргөн кы-мөса бјурократизм батүшкөлөн быдтасыс.

Төдыс.

І. Георг.

С. Ч.н.

